

Wprowadzenie

Rozwój cywilizacyjny, przejawiający się w kreowaniu społeczeństwa informacyjnego, wpływa na kształtowanie się coraz bardziej złożonych struktur społecznych, gospodarczych i kulturowych. Zmieniają się one w wyniku rozwoju technologicznego i technicznego, który umożliwia pojawianie się nowych, innowacyjnych i coraz bardziej złożonych produktów, konkurujących ze sobą na rynku. Oddziałuje to także na doskonalenie i wdrażanie odpowiednich systemów organizacji i zarządzania, mających na celu podniesienie efektywności ekonomicznej produkcji. Pobudzenie tego procesu wymaga ponoszenia nakładów finansowych umożliwiających przygotowanie odpowiednich kadr oraz środków kapitałowych na badania i rozwój. Wdrażanie tego nowego systemu wymusza podnoszenie poziomu kompetencji każdej jednostki ludzkiej i całego społeczeństwa. Dokonuje się to w drodze wzrostu jakości zasobów intelektualnych społeczeństwa, co generuje odpowiedni kapitał ludzki i kapitał społeczny oraz umożliwia kształtowanie nowych struktur zawodowych, a także wdrażanie nowych wzorców kulturowych i osobowych. W dokonujących się przemianach zaznacza się także postępujący proces koncentracji kapitału, dzięki któremu podmioty gospodarcze i układy przestrzenne podnoszą efektywność ekonomiczną działalności gospodarczej, wzrasta potencjał wytwórczy podmiotów gospodarczych i instytucji, następuje umiędzynarodowienie procesów wytwórczych, a także pogłębianie i rozszerzanie rynku.

Procesy te z różnym nasileniem uwidaczniają się w poszczególnych krajach i regionach, a także układach lokalnych. Stopień ich nasilenia w zasadniczej mierze zależy od potencjału intelektualnego elit rządowych, samorządowych i organizacji politycznych oraz rozumienia przez nich nowych reguł rozwoju w racjonalnym gospodarowaniu i umiejętności ich wykorzystania.

Złożone procesy rozwoju mogą racjonalnie wykorzystywać tylko odpowiednio przygotowane do tego jednostki ludzkie i związane z nimi społeczeństwo, które w różnej skali układów przestrzennych potrafi je zastosować w zarządzaniu dla zintensyfikowania wzrostu społeczno-gospodarczego i kulturowego. Należy przyjąć, że w formowaniu się społeczeństwa informacyjnego podstawę rozwoju społecznego, gospodarczego i kulturowego stanowi nauka, a gospodarka w coraz poważniejszym stopniu opiera się na wiedzy. Podstawowym czynnikiem w tym zakresie staje się poziom i jakość edukacji poszczególnych osób i społeczeństwa, w tym edukacja w obszarze przedsiębiorczości. Walory jej trafnie określa motto artykułu H. Bienioka otwierającego niniejszy tom – „Nauka przedsiębiorczości przysparza społeczeństwu ludzi zaradnych, mądrych, aktywnych i użytecznych, a ogranicza liczbę osób biernych, gnuśnych i nieudaczných”.

Do tego nurtu nawiązują prace poszczególnych Autorów, które podnoszą problematykę edukacji przedsiębiorczości, omawiają jej wpływ na rozwój lokalny i regionalny oraz doskonalenie struktur organizacyjnych firm i instytucji. Słusznie zasygnalizowano także etyczne aspekty działalności gospodarczej.

Podejmując problematykę edukacji w zakresie przedsiębiorczości, Autorzy szczególną uwagę zwrócili na konieczność opierania jej na nowych ujęciach ekonomicznych, konieczność jej wdrażania i doskonalenia, zwłaszcza na poziomie akademickim, skąd zwykle rekrutują się kadry zarządzające gospodarką, ludzie nauki, kultury i polityki. Przedstawiono także przykłady powiązań uczelni z przedsiębiorstwami oraz wynikające z tego wzajemne korzyści. Zaprezentowano także wyniki studiów związanych z wpływem zachowań przedsiębiorczych na rozwój układów regionalnych oraz pojawiania się nowych form organizacyjnych i instytucjonalnych działających na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

Zakładamy, że na współczesnym etapie rozwoju cywilizacyjnego edukacja stanowi podstawowy czynnik rozwoju społecznego, gospodarczego i kulturowego, dlatego zachęcamy Państwa do rozwijania zarysowanej problematyki badawczej oraz dzielenia się osiągniętymi wynikami na łamach naszego czasopisma.

Zbigniew Ziolo, Tomasz Rachwał